

Kortenberg 2020

Oriëntatienota

In welke gemeente willen wij leven in 2020?
Wat vinden wij echt dan belangrijk?
Waar willen we voor gaan?
In welke omgeving willen we
onze kinderen of kleinkinderen zien opgroeien?

“Elkaar steunen en helpen kost geen geld”

Inleiding

1. Positieve kern: huidige troeven van Kortenberg

2. Toekomstdromen in 13 metaforen 'Ons toekomstig Kortenberg dromen we als ...'

3. Kortenberg 2020 in zes toekomstbeelden

1. Kortenberg verbindt
2. Ontmoeten
3. Vooruitgaan
4. Kortenberg geeft ruimte
5. Ademen
6. Kortenberg zoemt

4. Globale top: gezamenlijk gekozen prioritaire acties

5. Deelnemers

Inleiding

In 2012 viert Kortenbergh de **700ste verjaardag** van het Charter van Kortenbergh. Dit is een belangrijk document dat beschouwd wordt als een eerste vorm van grondwet op het Europese vasteland en aldus een vroeg voorbeeld van democratisering. Om dit te vieren, zette het bestuur in samenwerking met een kerngroep burgers een participatietraject op voor het ontwerpen van een toekomstvisie op Kortenbergh 2020 en een vernieuwd Charter van Kortenbergh.

Op 21 april 2012 waren **80 inwoners van Kortenbergh** aanwezig in de Oude Abdij en GC Colomba om deel te nemen aan de toekomstverkenning Kortenbergh 2020. Op deze dag hebben we alle aanwezige krachten gebundeld om samen te denken over en te werken aan de toekomst van de gemeente. De rode draad van deze toekomstverkenning: **In welke gemeente willen wij leven in 2020?** Onze gemeente en lokale gemeenschap is een zaak van iedereen: ieder krijgt de kans om - vanuit zijn of haar leefwereld - mee na te denken en een inbreng te doen. We kozen die dag dan ook voor **verbinding**: mensen die met elkaar in contact komen over deelgemeenten, leeftijden, organisaties, ... heen.

We werkten vanuit een **waarderende benadering**, op basis van onze verhalen. De deelnemers werden uitgenodigd om positief en zo creatief mogelijk na te denken over hun gewenste gemeente. We luisterden naar elkaar in wederzijds respect voor verschillende meningen en zochten naar de positieve kern van onze gemeenschap: naar wat haar energie geeft. Vanuit die sterktes droomden we over de ideale gemeente: **wat is onze mooiste collectieve ambitie?** Elke groep vertaalde de individuele dromen in een gezamenlijk droombeeld, 13 metaforen in totaal. Vervolgens brachten we de droombeelden samen in **6 gezamenlijke toekomstbeelden** voor Kortenbergh en onderzochten met welke acties en initiatieven we die in de nabije toekomst kunnen waarmaken. De verzameling van dromen, metaforen, toekomstbeelden en acties hebben we uitgebreid opgenomen in dit document.

De oogst van de toekomstverkenning van 21 april hebben we **verrijkt** met ideeën en dromen van andere burgers. Op de Opendeurdag en de Charterfeesten presenteerden we de kleurrijke resultaten op 2 grote banners en vroegen aan de bezoekers om daar hun dromen en ideeën aan toe te voegen. Daarnaast polsten we de afgelopen maanden via de gemeentelijke website en Zoeklicht herhaaldelijk naar de dromen van de inwoners over onze gemeente. Ook deze voorstellen hebben we mee opgenomen in dit document (in oranje kleur). Niet te vergeten: er zijn ook nog de honderden tekeningen van kinderen uit de lagere scholen: ook zij droomden en fantaseerden over hoe hun ideale Korterenbergh er uitziet.

Wanneer je deze droombeelden of metaforen leest, dan nodigen we uit om parallel te blijven luisteren naar de **onderliggende behoeften, kwaliteiten en waarden**. Het is goed om voor ogen te houden dat de toekomstdromen in wezen vertrekken van grondbehoeften die er vandaag leven, en die onder de vorm van droombeelden op de toekomst worden geprojecteerd.

De dromen en ideeën komen van een groep van uiteenlopende individuele burgers. Hun inbreng is niet berekend, maar **spontaan** en komt uit de buik van burgers. We hebben bewust de beleidsmatige bril afgezet, en 'zo vol' mogelijk proberen te kijken naar wat onze inwoners dromen en wensen. Deze droombeelden zijn niet verzameld op basis van een enquête en beogen ook geen representativiteit. Ze zijn het resultaat van een **open dialoog** tussen groepjes inwoners over de toekomst van hun gemeente. Dit neemt niet weg dat er bepaalde dromen systematisch in bijna elke groep terugkwamen.

De geformuleerde toekomstbeelden zijn in dit stadium soms nog teer en broos. Vertrouwen in de slaagkansen is daarom cruciaal: **vertrouwen zodat de vele droomzaadjes wortel kunnen schieten**. Het is dan ook cruciaal dat zowel het bestuur, de kerngroep en een grote groep deelnemers zich geëngageerd hebben om de toekomstbeelden ook concreet vorm te geven via uiteenlopende concrete acties en initiatieven. De start hiervan is voorzien voor het najaar. Laat dat je vooral niet tegenhouden: er zijn een hele reeks acties waar 'wij en ik' **vandaag** al mee kunnen starten.

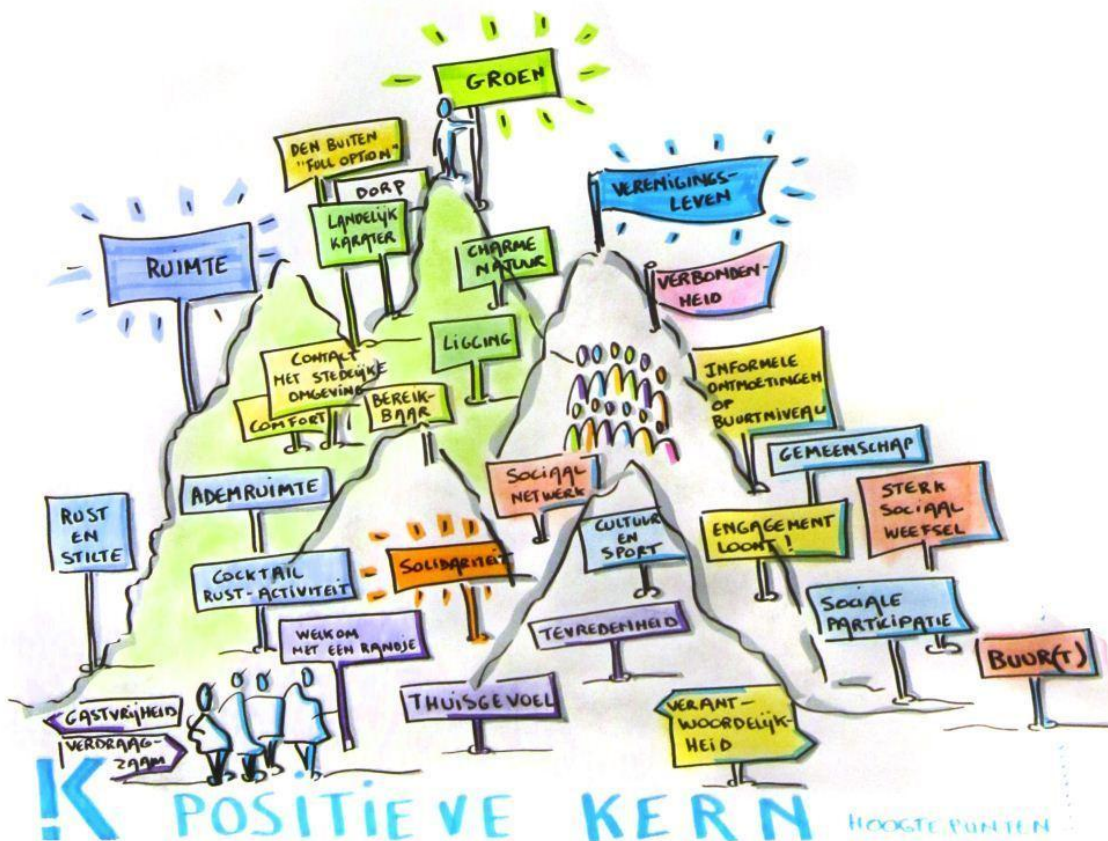

“Kortenberg anno 2020 is een groen bruisend dorp
waarin elke burger zich thuis voelt:
jong, oud, rijk, arm, ziek, gezond, allochtoon,
autochtoon, ziek, gezond, klein of groot, ...

Kortenberg, voluit leven, voluit geven...
aan iedereen!”

1. Positieve kern: huidige troeven van Kortenberg

- **Landelijk en groene karakter**, thuisgevoel, dorpskarakter, rust en stilte
- **Rijk en sterk verenigingsleven** (nog te weinig zichtbaar)
- Schoonheid van de gemeente
- Veel evenementen open voor iedereen, cultuur- en sportaanbod
- **Goede ligging**: landelijk en toch bereikbaar, nabijheid van steden
- Gastvrij in combinatie met verdraagzaamheid
- Verbondenheid met de buurt
- **Voldoende ruimte om actief te kunnen zijn**: wandelen, fietsen, sporten
- Via activiteiten mensen van je gemeente leren kennen
- **Sterk sociaal weefsel**: tal van sociale netwerken, grote interactie tussen mensen, verenigingen en generaties, ...
- **Solidariteit**
- Historische verbondenheid
- Goede evenwicht tussen mogelijkheden voor rust en voor activiteit
- Afwisselend landschap: plat ten noorden en glooiend ten zuiden van de N2

2. Toekomstdromen in 13 metaforen

'Ons Kortenberg 2020 dromen we als ...'

een INTELLIGENT WEB

- Rust rond de dorpskernen via groene ruimtes
- Ruimte: bestaande kernen maximaal opvullen
- Aantrekkelijke dorpskernen
- Trage en veilige verbindingen binnen Kortenberg zelf
- Vanuit eigen kern verbinden met de buitenwereld

een ZUIDERS DORPSPLEIN

- Samenhang en respect voor elkaar
- Waardering voor kwaliteiten van mensen
- Creativiteit en kansen creëren
- Speelruimte voor kinderen,
- Onthaasten: groen, banken en terrassen
- Autoluwe dorpskern

een FIETS

- Vooruitgang op eigen snelheid en op duurzame energie
- Rust en stilte
- Mensvriendelijke vooruitgang
- Ont-moeten
- Hechtere gemeenschap
- Andere vormen van samenwonen

ZOEMEND SAMENLEVEN IN KLEUR

- Veel activiteit en gezoem
- Groen en veel kleur
- Rust
- Divers cultureel aanbod
- Collectieve ruimte met zwembad, grote tuin, ...
- Samenleven, solidaire gemeenschap

BLIJVEND IN EVOLUTIE

- Mix oud & jong
- Respect, normen en waarden
- Landelijk, groenbehoud, zuinig met energie
- Veiligheid
- Contacten, inburgering, onderwijs

een BRANDEND HART

- Bedrijvige kern, basisfuncties verenigen dorpskern
- Coöperatie
- Mix bevolking
- Licht en ruimte
- Niet afgesloten & eigen plekje

zoemende **BIJENKORVEN**

- Aantrekkelijk
- Open ruimte tussen de dorpskernen
- Groene mobiliteit
- Sociaal, veilig thuisgevoel
- Werken, zoemen, dansen = thuis!

een **DENNENAPPEL**

- Solide, sterk en veerkrachtig, overlever
- Landelijk: rust en stilte
- Nabijheid van mensen, diensten en lokale producten
- Samenhang, menselijk contact en geborgenheid
- Levenskracht

DEN BUITEN 'FULL OPTION'

- Smartboom = natuur & technologie
- Ademruimte, vertragen, ruimte, natuur
- Verdraagzaamheid en respect
- Moderne technologie omarmen
- Ruimte voor ontmoeting, elkaar steunen en helpen

een **HART voor KORTENBERG**

- Bewoond eiland met verbindingswegen
- Buurt- en gemeenschapsgevoel, oud & jong
- Publieke ruimte ↑ private ruimte ↓
- Groene, sociale verdichting
- Openheid: verbindingswegen naar buiten

een **KRUISPUNT VOOR ALLE GENERATIES**

- Plaatsen om tot rust te komen voor alle generaties
- Publieke ontmoetingsplaatsen
- Uitwisseling
- Gemeenschap

RUBI-Kortenberg

- Kern = sociale activiteiten, warm en ontmoeting
- Natuur en recreatie
- Wonen in de kern en open ruimte daarbuiten
- Economische activiteit
- Mobiliteit: gevarieerd en anders

GEZONDE MENSEN in een GEZONDE OMGEVING

- Solidariteit, rekening houden met elkaar
- Respect voor natuur
- Openheid, iedereen is hier welkom
- Samen-leven = ruimte delen
- Sociaal netwerk en ontmoeting

“Geen auto’s op het plein,
mensen en bomen
moeten het zijn”

3. Kortenberg 2020 in 6 toekomstbeelden

Kortenberg verbindt

Bereikbaarheid, verbinding centrum en dorpskernen, mensen die zich verplaatsen om te ontmoeten en te werken, minder auto, verbinden met grootstad en wereld

Ontmoeten

Gemeenschapsleven, solidariteit, meedoen, de ander willen kennen, verenigingen die samenwerken, dorpsgevoel, warmte, contact bevorderen, gastvrijheid

Vooruitgaan

Natuur & techniek, duurzame energie, 'smart village', behouden om voorruit te gaan, mensvriendelijk vooruitgaan, digitalisering, kansen zoeken

Kortenberg geeft ruimte

Ruimte en landschap, openheid en schoonheid, toenemend belang collectieve ruimte, natuur en bos, dieren krijgen hun plek, gezonde omgeving, rust en stilte

Ademen

Rust, gronden of aarden, wortels, geborgenheid, veerkracht, levenskracht, ervaring, thuiskomen, contact met jezelf (eigenheid) en de ander, mix jong en oud

Kortenberg zoemt

Activiteiten, samen feesten, ondernemen (lokaal, kleinschalig en coöperatief), zelf aan het stuur, sociaal-economisch, leren, wonen

“De wereld draait door maar wij houden het stuur in handen”

TOEKOMSTBEELD 1

Kortenberg verbindt

In steekwoorden:

- Verbinding tussen centrum en dorpskernen
- Bereikbaarheid van dorpen en diensten
- Minder auto
- Mensen die zich verplaatsen om te ontmoeten en te werken
- Ons verbinden met de grootstad en de wereld

EVENWICHTIGE
VERDELING
AANMOEDIGEN
FIETSVERKEER EN
VOETGANGERS

Concrete acties: wie kan wat doen

Wat kan de individuele inwoner doen?

'Ik kan ...'

- de fiets nemen voor lokale boodschappen
- de bus en het openbaar vervoer gebruiken ipv auto
- trage wegen gebruiken voor verplaatsingen te voet en per fiets
- minder auto te gebruiken en meer fietsen of stappen
- kiezen voor milieuvriendelijke auto
- streekproducten en seizoenproducten gebruiken
- hoffelijkheid zijn in het verkeer en de verkeersregels naleven
- meer thuiswerken
- meer ruimte in de straten creëren: auto in garage
- ...

Wat kunnen burgers samen doen? (onze straat, buurt, wijk, vereniging)

'Wij kunnen ...'

- autodelen organiseren in de straat of buurt
- mensen virtueel met elkaar verbinden via sociale media en facebook
- meer terrassen in elke dorpskern
- een wereldmarkt houden rond solidariteit en proeven andere smaken en culturen
- groenprojecten opzetten in de school en link leggen naar gezonde omgeving
- relatie met landbouwers herwaarderen: zij zijn de producenten van onze voeding, begrip hebben voor wat ie doet en nodig heeft
- speelbos realiseren met natuurverenigingen en met steun van de gemeente
- sensibiliseren en promoten van natuurgebieden

Welke aanvullende rol kan het gemeentebestuur op zich nemen?

'De gemeente kan ...'

- laadpunten voor elektrische auto's
- veilige fiets- en voetpaden aanleggen en onderhouden, **voldoende zebrapaden (zoals op Prinsendreef en Leuvensesteenweg), meer veilige fietspaden**
- voet- en buurtwegen herwaarderen, beter bekend maken van de trage wegen
- fietsenstallingen en fietsparkings voorzien
- fietsautostrades via landwegen en voetwegen als verbinding tussen de dorpskernen
- fietsdelen bv. vilo
- hoffelijkheid in het verkeer stimuleren en verkeersregels doen naleven
- **kritieke punten aanpakken: kruispunt Hofstraat/Hoogveldstraat voorzien van verkeerslichten, drukke kruispunt aan Rijkswachtgebouw herinrichten als plein met terrassen = mooie intrede in Kortenberg ipv saaie en veel te drukke steenweg nu**
- doorgaand verkeer en sluipverkeer vermijden (ring Kortenberg, N2=tunnel),
- steenweg meer mensvriendelijk maken, **Leuvensesteenweg aanpakken in centrum**
- **straten en gebouwen meer toegankelijk maken voor rolstoelpatiënten, mensen met buggy's**
- meer éénrichtingsverkeer doorvoeren, **straten enkelrichting of zelfs autovrij maken**
- ontmoedigen van lokaal verkeer met auto
- geluidsarm openbaar vervoer (elektrisch)
- e-loket uitbreiden zodat verplaatsingen niet altijd fysiek moeten gebeuren
- vuilnis ophalen of brengen naar containerpark?
- boswegen, Finse piste aanleggen en onderhouden
- eigenaars verplichten om bouwgronden te bebouwen: bouwverplichting
- geen quads en brommers in velden en bossen
- leefbare ruimtelijke planning uittekenen en vrijwaren, kiezen voor een sterke RO met evenwichtige afbakening van gebieden voor wonen, natuur en economie
- lokale dorpscentra versterken met socio-culturele en commerciële activiteiten
- investeren in collectieve knooppunten: station verplaatsen en uitbouwen + rond station entiteit creëren met lokale winkels, café, plek voor vliegtuigspotters, ...
- respecteren groenplan en zelfs uitbreiden
- openbare ruimtes toegankelijk en aangenaam maken: bewegwijzering, kunst met een knipoog, proper houden, vuilnisbakken voorzien

Top acties

- **Samen kiezen voor fietsen of wandelen:** veilige voet- en fietspaden, fietspad langs de spoorweg, peter en meterschap voor onderhoud en bewegwijzering wandel en fietspaden, trage wegen verharderen, met z'n allen meer de fiets gebruiken, fietsparkings, gemeentelijke VILO, fietsautostrades tussen deelgemeenten, voet- en buurtwegen herwaarderen, ...
- Kortenberg krijgt **meer gerichte bussen en buslijnen:** beter afstemmen van aanbod op vraag, buslijnen inclusief belbus
- **Aantrekkelijke, collectieve knooppunten:** station verplaatsen en uitbouwen + rond station entiteit creëren met lokale winkels, café, plek voor vliegtuigspotters, ...
- **Lokale dorpscentra versterken** met socio-culturele en commerciële activiteiten
- **Ons verbinden met de wereld:** wereldmarkt organiseren
- **Contacten en diensten op een eigentijdse wijze stimuleren:** e-loket uitbreiden, thuiswerken, sociale media om lokale netwerken te creëren

TOEKOMSTBEELD 2

Ontmoeten

In steekwoorden:

- Verenigen en verenigen die samenwerken
- Dorpsgevoel
- Gemeenschapsleven
- Elkaar steunen kost niets
- Contact tussen de generaties bevorderen
- Gastvrij zijn voor nieuwkomers
- Elkaar ontmoeten vanuit wederzijds respect

Concrete acties: wie kan wat doen

Wat kan de individuele inwoner doen?

'Ik kan ...'

- zelf initiatief nemen om een driekoningenfeest te organiseren
- deelnemen aan activiteiten van andere verenigingen dan die waar ik ben aangesloten
- vrijwilligerswerk doen
- meewerken aan ontmoetingsactiviteiten of buurtinitiatieven
- actiever deelnemen aan Kwerps Leeft
- meer op café gaan
- zelf een straat of buurtfeesten organiseren
- carpoolen
- naar café combinne gaan
- mensen aanspreken om mee te doen, burens uitnodigen op een bbq
- de fiets nemen zodat ik makkelijker mensen ontmoet
- goedendag zeggen aan iedereen die je ontmoet
- mijn buurt actief leren kennen

Wat kunnen burgers samen doen? (onze straat, buurt, wijk, vereniging)

'Wij kunnen ...'

- als verenigingen meer samenwerken met andere verenigingen
- **buurthuis in Erps-Kwerps**
- kwetsbare doelgroepen betrekken bij activiteiten
- culturele activiteiten en cultuuravonden organiseren, cultuurcontract
- parken inrichten en opstellen voor publiek én er tijdelijke evenementen organiseren zoals tentoonstelling in de abdij (beeldenpark)
- **cultuurevenementen in Kortenberg: uitbouwen GC Colomba en gebruik maken van mogelijkheden Abdijpark**
- wijk- en buurtfeesten houden
- samen een volkstuin onderhouden en doen bloeien
- lokale handel en lokale diensten kopen en promoten
- speelstraten organiseren
- **activiteiten voor jongeren van 12 tot 15 jaar in het weekend en 's avonds**
- afspreken om minder auto's in dorpskernen te gebruiken
- meer op straat spelen en leven
- onderlinge betrokkenheid stimuleren

Welke aanvullende rol kan het gemeentebestuur op zich nemen?

'De gemeente kan ...'

- informatie over wat er allemaal bestaat + nog duidelijker maken
- initiatieven nemen om integratie aan te moedigen, aanmoedigen van integratie kwetsbare inwoners
- één loket voor verenigingen, de UiT-balie als één aanspreekloket behouden
- faciliteiten van de provincie meer bekendmaken en ondersteunen
- activiteiten subsidiëren en/of logistiek ondersteunen
- ontmoetingsplatform via internet opstarten waar verenigingen elkaar ontmoeten en informatie uitwisselen over activiteiten
- voldoende plaatsen voorzien om samen te komen: ontmoetingsplaatsen
- een **thuishaven (degelijke repetitiezaal) voor onze muziekverenigingen**
- ruimte om te sporten (vb. fit-o-meter in het park, **afspraken rond bezetting uren sportinfrastructuur op de site**)
- overlast door lawaai tegengaan
- ruimte voor ontmoeting: buurthoekjes installeren met bank, speeltuig, fietsenstalling, hondenhoekje, ontmoetingsplaatsen rond de school aanleggen, groene plekken
- **aangename, luchtige en verkeersveilige dorpskernen met mooie, ruime pleinen die echte ontmoetingsplaatsen zijn voor jong en oud**
- ruimte voor mobiele werkers
- multicultureel ontmoeten bevorderen, gastvrijheid voor nieuwkomers stimuleren
- dag 1 blijven organiseren

Top acties

- **Spontaan initiatieven nemen in de straat, buurt of wijk:** 'stoel op stoep'-dag
- **Verenigingen en buurtcomités werken meer samen** (om mensen te verenigen in de straten)
- Verenigingen werken overschrijdend om **kwetsbare mensen te bereiken**
- Doorstroming informatie via **ontmoetingsplatform op internet**
- **Ondersteuning van verenigingen** door subsidies, infrastructuur en logistieke steun bij activiteiten
- **Infrastructuur optimaliseren** en zo 'grotere' evenementen aantrekken

TOEKOMSTBEELD 3

Vooruitgaan

In steekwoorden:

- Behouden om voorruit te gaan
- Natuur & Techniek
- Mensvriendelijk vooruitgaan
- Digitalisering: 'smart village'
- Schone en lokale energie

Concrete acties: wie kan wat doen

Wat kan de individuele inwoner doen?

'Ik kan ...'

- zelf investeren in duurzame technieken (bouw, energie, mobiliteit, consumptie, ...)
- eigen tijd investeren in de maatschappij, politiek actief zijn en idealisme
- actief kennis maken met mijn buurt, een goede buur zijn
- tijd maken voor mekaar, aandacht opbrengen voor andere bewoners en burens
- deelnemen aan activiteiten
- kijken in mijn omgeving waar er kansen liggen, zelf doen ipv afwachten
- openstaan voor nieuwe ideeën
- zelf minder gebruik maken van de wagen
- persoonlijke comfortzone deels opofferen met naleving van de wetgeving
- zorg dragen voor een nette en propere buurt
- onthaasten

Wat kunnen burgers samen doen? (onze straat, buurt, wijk, vereniging)

'Wij kunnen ...'

- activiteiten en diensten onderling ruilen
- roterende BBQ
- anderen motiveren en waarderen
- openheid en respect voor nieuwe ideeën
- natuur en erfgoed als kans voor lokaal ondernemen en lokale economie
- verenigingen in elke buurt opstarten
- samenwerken met verschillende buurten
- als vereniging meer open zijn naar nieuwkomers
- als verenigingen zoveel mogelijk zichtbaar zijn en individuen stimuleren om eigen, uiteenlopende initiatieven te ondernemen

Welke aanvullende rol kan het gemeentebestuur op zich nemen?

'De gemeente kan ...'

- digitale kloof dichten tussen groepen inwoners
- inzetten op digitalisering en e-governement: burgers betrekken via nieuwe media (gemeenteraad live via internet, gebruik van facebook en twitter)
- meer toepassingen van technologie in openbare plaatsen inzetten (touchschermen met allerlei info)
- investeren in een 'smart village': slimme inzet van technologie vb. slimme verkeerslichten
- bewust kiezen voor nieuwe schone technologie en zo een voortrekkersrol spelen
- gaan voor 100% lokaal geproduceerde energie
- duurzame energie stimuleren en zelf toepassen: **zuinig omspringen met straatverlichting**
- oplaadpunten voor elektrische wagens inplanten
- volkstuintjes aanmoedigen ipv iedereen zijn eigen grote tuin
- toekomstgericht ruimtelijke ordening: verdichten en compacter wonen, bewaken open groene ruimte, ...
- groene gebieden beschermen en ontsluiten = kansen voor ecotoerisme
- gedeeld gebruik van scholen en uitbreiding van de scholen
- gezellige openbare ontmoetingsplaatsen aanleggen, dorpspleinen opwaarderen
- lokale economie versterken
- centrale ruimte voor mobiele thuiswerkers
- mensen samenbrengen of dit stimuleren
- ...

Top acties

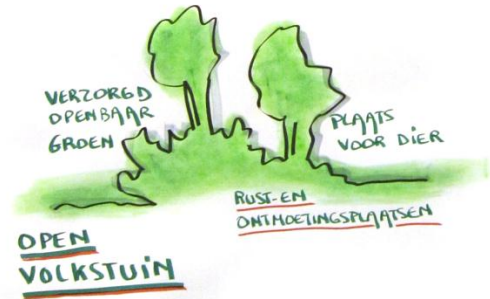
- **Roterende BBQ**
- **Openheid en respect voor nieuwe ideeën**
- **Toekomstgericht ruimtelijke ordening**

TOEKOMSTBEELD 4

Kortenberg geeft ruimte

In steekwoorden:

- Ruimte, landschap
- Gezonde mensen in een gezonde omgeving
- Groen, bos, natuur
- Schoonheid en openheid
- Rust en stilte
- Dieren krijgen hun plek
- Privaat versus collectief gebruik van ruimte

Concrete acties: wie kan wat doen

Wat kan de individuele inwoner doen?

'Ik kan ...'

- meer variëteiten in de tuin telen, fauna en flora extra kansen geven
- een wilde tuin aanleggen
- zorgen voor je eigen huis (gevel en tuin) zorgt ervoor dat andere dit ook doen
- voetpad tuin en weg onderhouden: tuin, goten en voetpaden zelf onderhouden zodat andere weggebruikers geen hinder ondervinden
- de fiets gebruiken voor boodschappen, minder de auto gebruiken
- auto in eigen garage parkeren creëert ruimte
- de trage wegen gebruiken
- bank voor mijn deur of voortuin zetten als uitnodiging voor babbel of om te komen uitrusten
- een bloembak plaatsen op de vensterbak van mijn voortuin, de voortuin ingroenen en onderhouden = opritten niet asfalteren maar groen houden
- meehelpen aan zwerfvuilactie
- kinderen opvoeden met respect voor de natuur en ook anderen hierin stimuleren
- helpen bij natuurbeheer in onze natuurgebieden
- meewerken aan zwerfvuilacties, sluikstorten tegengaan

Wat kunnen burgers samen doen? (onze straat, buurt, wijk, vereniging)

'Wij kunnen ...'

- goede relaties aangaan en onderhouden met de lokale landbouwers: hen erkenning geven als producenten van ons voedsel en kijken wat zij nodig hebben
- een speelbos realiseren met de natuurverenigingen (met steun van de gemeente), **een speelbos naast het nieuwe park**
- sensibiliseren en promoten van natuurgebieden
- parken open stellen voor het publiek
- groenproject in de school: tuinieren en gezonde voeding, kennis van landbouwers doorgeven, ...
- groene verdichting: tuin collectief delen voor feest, moestuin, ...
- auto minder op straat en pleinen parkeren (garages gebruiken) = meer ruimte gevoel

Welke aanvullende rol kan het gemeentebestuur op zich nemen?

'De gemeente kan ...'

- gedifferentieerd groen en/of open ruimte: stille gebieden voor wandelaars en recreanten
- inrichten van semi-collectief kwalitatief groen en groene verdichting: gedeelde privégroene ruimte zoals tuin delen
- open ruimte bewaren (voor iedereen), bescherming openruimte tussen deelgemeenten
- meer ruimte op straat creëren: ondergrondse parkings, auto weren van dorpspleinen
- verdichting dorpskernen versus behouden openruimtes
- openbare ruimte toegankelijk en aangenaam maken (wegwijzers, kunst, proper, ...)
- strenge ruimtelijke ordening: groen uitbreiden, bouwverplichtingen, verdichting van de kernen, geen bebouwing van de groene ruimte, **groen behouden**
- investeren in slimme stedenbouw: visievorming en lange termijndenken (duurzaam, kernverdichting om zo de open ruimte te bewaren)
- evenwichtige verdeling van ruimte voor voetgangers, fietsers en auto's
- op zondagen straten kunnen afsluiten voor wandelaars (Prinsendreef)
- zachte groene verbindingen: kleine verbindingen tussen bos, park, plein, ...
- meer groene zones
- **vergroenen Leuvensesteenweg in centrum, steenweg meer mensvriendelijk maken**
- geen quads en brommers in de bossen en de velden, aparte actieve gebieden voor kwats, mountainbike en sport,
- inbreiding: meer bouwen in de kernen, samenwonen op kleinere oppervlakte stimuleren, geen appartementsblokken maar aangename appartementswoningen
- **voldoende voorzieningen voor de groeiende groep 60+ers: een 'leef-oase' voor de ouderen onder ons, serviceflats in het groen, ...**
- aanleggen van een Finse piste in het bos
- meer buurthoekjes voorzien: bank, speeltuin, fietsenstalling, **banken in het Silsombos**
- **speeltuintjes in de verschillende deelgemeenten en wijken, speelruimte in het bos**
- ...

Iedereen: consequent zijn, respect hebben en er naar handelen

Top acties

- **Evenwichtige verdeling voetgangers, fietsers en auto's**
- **Fiets- en wandelnetwerk versterken door gemeente:** onderhouden, verbeteren en uitbreiden in overleg met de gebruikers. Wij en ik gebruiken dit met respect.
- **Leren delen:** inrichten van semi-collectief kwalitatief groen, publiek versus privaat (ik en wij)
- De **ruimtelijke ordening moet strikter ter bescherming van onze open ruimte + slimme stedenbouw** met visievorming en langetermijndenken: duurzaam zijn, kernverdichten en openruimte bewaren vb gedeelde tuinen stimuleren de sociale samenhang, ...
- Aanpakken van het zwerfvuil en zorgen voor **meer netheid:** opvoeding (wij), regels (gemeente) en respect (ik): vb. peterschap voor glasbollen

TOEKOMSTBEELD 5

Ademen

In steekwoorden:

- Rust
- Gronden / aarden
- Thuiskomen
- Geborgenheid
- Veerkracht
- Levenskracht

Concrete acties: wie kan wat doen

Wat kan de individuele inwoner doen?

'Ik kan ...'

- onthaasten
- ...

Wat kunnen burgers samen doen? (onze straat, buurt, wijk, vereniging)

'Wij kunnen ...'

- mini-concerten organiseren
- samen aankopen
- onderling diensten ruilen
- materiaal delen
- moestuin voor jong en oud aanleggen en onderhouden
- kruisverbanden tussen verenigingen stimuleren
- ...

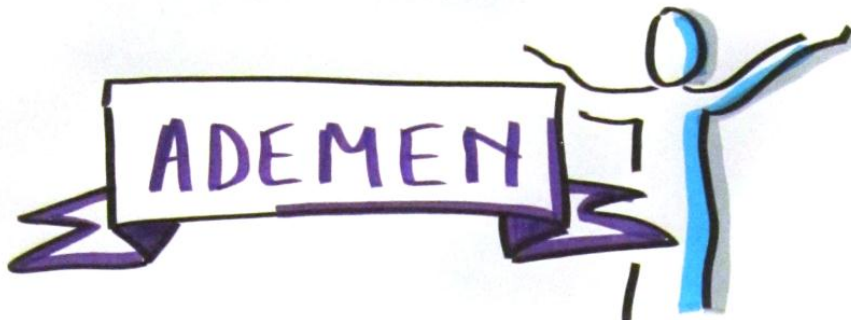
Welke aanvullende rol kan het gemeentebestuur op zich nemen?

'De gemeente kan ...'

- ontmoetingsmomenten stimuleren en organiseren
- contacten tussen de generaties bevorderen: crèche in rusthuis, kinderen onderhouden tuin samen met oudere landbouwers (doorgeven van kennis, ervaring en tradities)
- onthaalmomenten door en met burgers organiseren
- horeca stimuleren
- (her)bouwen van kangoeroewoningen stimuleren
- werken met een loket voor buurtfeesten
- communiceren via gepersonaliseerde e-nieuwsbrieven
- ...

Top acties

- **Jong en oud samenbrengen:** gedeelde moestuinen, crèche in rusthuis, ...
- **Investeren in infrastructuur die mensen samenbrengt:** horeca ondersteunen, terrasjes, pleinen en banken, kangoeroewoningen, ...
- **Elektronisch platform voor samenwerking:** samen aankopen, onderling ruilen van diensten en materialen

TOEKOMSTBEELD 6

Kortenberg zoekt

In steekwoorden:

- Leven en wonen
- Activiteiten en feesten
- Sociaal-economisch
- Zelf aan het stuur
- Samenwerken over de generaties
- Ondernemen: lokaal, kleinschalig en coöperatief

Concrete acties: wie kan wat doen

Wat kan de individuele inwoner doen?

'Ik kan ...'

- actief mijn buur en buurt (beter) leren kennen
- activiteiten opzetten om buurtleven te stimuleren
- aanwezig zijn op activiteiten die in mijn buurt georganiseerd worden
- lokale producten kopen
- ...

Wat kunnen burgers samen doen? (onze straat, buurt, wijk, vereniging)

'Wij kunnen ...'

- lokale productie- en consumptiesystemen versterken (kleinere ecovoetprint)
- als zichtbare vereniging de participatie van inwoners stimuleren
- als verenigingen openstaan naar nieuwkomers
- materialen, activiteiten en diensten onder elkaar ruilen
- ...

Welke aanvullende rol kan het gemeentebestuur op zich nemen?

'De gemeente kan ...'

- hertekenen commercieel centrum (bevordert socio-cultureel leven en oplossing voor mobiliteit) met dorpskernen met sociaal-economische troeven in een natuurhistorisch kader
- verbindingswegen tussen dorpskernen
- kleinschalige economie aanmoedigen
- uitbouwen van (h)echte dorpskernen met mooie dorpspleinen
- inwoners uitnodigen en stimuleren om mee te praten
- wonen in Kortenberg betaalbaar houden, **zorgen dat onze kinderen nog een betaalbare woning vinden in hun eigen gemeente**

- verdichten en compacter wonen: kangoeroewonen, serviceflats, ...
- voldoende voorzieningen voor de groeiende groep 60+ers: een 'leef-oase' voor de ouderen onder ons, serviceflats in het groen, ...
- opstarten van een middelbare school (goede zaak voor de mobiliteit)
- onderwijs: een plaats voor elk kind
- extra kansen geven aan jongeren en waarderen van jeugdige vrijwilligers
- lokale economie verstrekken
- centrale ruimte voor mobiele thuiswerkers (met internetvoorzieningen ed)
- mensen samenbrengen of dit stimuleren

Top acties

- **Hertekenen commercieel centrum** (bevordert socio-cultureel leven en oplossing voor mobiliteit) met vijf dorpskernen met sociaal, economische en culturele troeven in een natuurhistorisch kader
- **Lokale productie- en consumptiesystemen versterken** (kleinere ecovoetprint)
- **Zichtbare verenigingen stimuleren de participatie van inwoners**

4. Globale top: gezamenlijk gekozen prioritaire acties

1. Slimme stedenbouw & toekomstgerichte ruimtelijke ordening

(20 top stemmen + 9 groene stemmen)

- visievorming en langetermijndenken: duurzaam, inbreiden of kern verdichten versus openruimte bewaren
- aantrekkelijke architectuur: het kan ook mooi!
- ruimtelijke ordening strikt ter bescherming van onze openbare ruimte en gericht op stimuleren van sociale samenhang (bv. gedeelde tuinen)

2. Samen duurzaam

(10 top + 30 groene)

- lokale productie- en consumptiesystemen versterken (kleine ecovoetprint)
- materiaal en diensten met elkaar ruilen en onderling uitwisselen via elektronisch platform voor ontmoeting
- samen aankopen
- open volkstuin
- samen groeten telen in een moestuin rond school of in de buurt: senioren of ouderen landbouwers geven tips en rijke ervaring door aan jongeren en kinderen
- gezonde voeding
- centrale ruimte voor mobiele thuiswerkers (2)

3. Fiets- en wandelnetwerk versterken

(11 top + 24 groene)

- fiets- en wandelnetwerk onderhouden, verbeteren en uitbreiden
- betrekken gebruikers, gezamenlijk engagement om dit met respect te gebruiken: peter- en meterschap voor onderhoud en bewegwijzering voet- en fietspaden
- elke straat zijn veilig en breed voet- en fietspad
- trage wegen: verharderen, meer promoten en aanpakken van overtredingen
- inwoners prikkelen om meer fiets te gebruiken
- aanmoedigen fietsverkeer: fietsparkings, gemeentelijke VILO (uitleenfietsen), fietsautostrades tussen deelgemeenten, fietspad langs spoorweg, ...

4. Spontane acties die buurtleven doen floreren

(9 top + 9 groene)

- buurtcomités organiseren stoel op de stoep dag,
- contactpersonen per straat
- spontane activiteiten zoals kampvuur, roterende BBQ, bakharing festijn, ...
- gezamenlijke acties: carpoolen, wijkblad, ...

5. 5 dorpskernen met socio-culturele troeven in een natuurhistorisch kader

(8 top + 10 groene)

- aantrekkelijke collectieve knooppunten (station uitbouwen)
- hertekening commercieel centrum zodat sociaal-cultureel leven wordt versterkt en oplossing voor mobiliteit)
- infrastructuur optimaliseren om 'grotere' evenementen aan te trekken
- infrastructuur voor multi-vereniging, aantrekkelijk café met terras, inrichting publieke ruimte met banken, speelpleinen, uniek loket voor buurtfeesten

6. Groene ruimte bewaken en versterken

(2 top + 12 groene)

- verzorgd openbaar groen
- rust- en ontmoetingsplaatsen: bankjes, pleinen, speelpleinen, ...
- plaats voor dieren
- groene ruimte leren delen: inrichten van semi-collectief, kwalitatief groen
- publiek versus privaat
- mijn persoonlijke comfortzone deels opofferen voor collectieve (met naleving van de wetgeving)
- meedoen aan acties rond netheid en aanpakken zwerfvuil
- kinderen opvoeden met respect voor de natuur

7. Stimuleren van contact tussen oud en jong

(2 top + 8 groene)

- moestuinen in buurt of rond school waar senioren kennis en ervaring doorgeven aan jongeren en kinderen,
- crêche in of dichtbij rusthuis,
- leerlingen doen project in rusthuis
- stimuleren kangoeroe woonprojecten

8. Diensten op een andere manier bereikbaar maken

(2 top en 4 groene)

- e-loket uitbreiden
- thuiswerken stimuleren,
- lokale sociale media
- gepersonaliseerde nieuwsbrief voor alle aanbod vrije tijd

9. Verkeersstroom

(1 top + 11 groene)

- evenwichtige verdeling tussen voetgangers, fietsers en auto's
- meer gerichte bussen en buslijnen met ruimer bereik (inclusief belbus)
- vlottere verbindingen OV en gebruik van openbaar vervoer stimuleren
- doorgaand verkeer in centrum en N2 aanpakken

10. Verenigingen werken overschrijdend

(1 top + 8 groene)

- zichtbare en hoorbare verenigingen stimuleren participatie
- uitwisseling en samenwerking tussen verenigingen
- werken via buurtploegen
- kwetsbare mensen opzoeken en betrekken
- mix van jeugd en senioren

11. En ook nog:

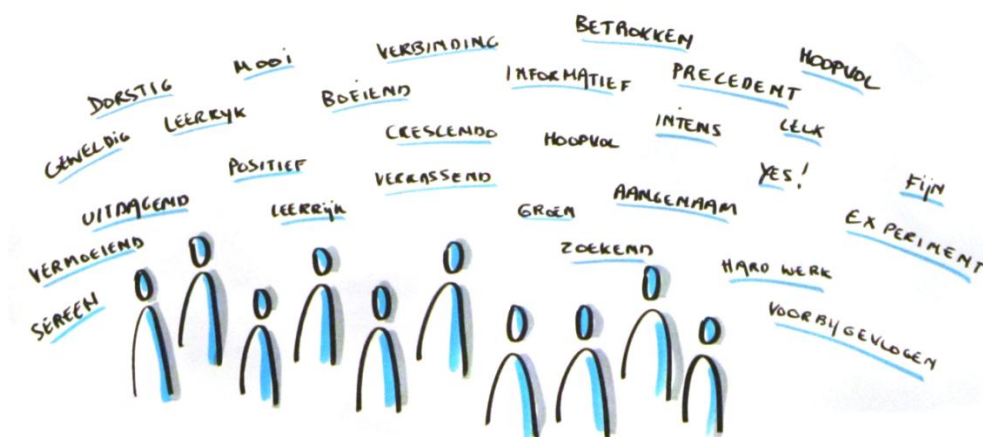
- breed gebruik van de scholen, meer ruimte in de scholen (1 top + 5 groene)
- openheid voor nieuwe ideeën (3 groene)
- jaarlijkse wereldmarkt organiseren: ons verbinden met de wereld (1 top + 1 groene)

“Behouden om vooruit te gaan”

5. Deelnemers toekomstverkenning 2020

Arnouts Marleen, Bedert Els, Bogaert Frederic, Bollue Barbara, Bossin Phillippe, Broos Roger, Beyens Nele, Cappan Michel, Ceustermans Sara, Coeckelbergh Kristof, Coosemans Luc, Coteur Mary-Lou, Cumps Leen, De Bel Petra, De Coster Raymonde, De Coster Julia, De Koninck Bea, De Meuter Joris, Debien Antoine, Debrouwer Walter, Decoster Noël, Degreef Frie, Derveaux Marc, Derveaux Bernard, Deweerdt Olivier, Dias Carlas, Dusart Georges, Fox Ivan, Goeminne Kristine, Govaerts Nancy, Helsen Jo, Hendrix Diane, Arnalsteen Luk, Houben Harrie, Jacobi Marc, Kools Piet, L'Amiral Ewoud, Lauwerys Guido, Ledens Sabine, Legroe Kris, Libin Filip, Maes Herman, Moens Thomas, Morissens Eric, Nevens Bart, Noppen Hilde, Penninckx William, Ral Lieven, Roeckx Maurits, Rombaut Eric, Rombouts Freek, Saveleva Larisa, Schillebeeckx Elke, Schuermans Hanne, Sevenants Walter, Somers Cecile, Taes Hilde, Taes Chris, Tonla Briquet Georges, Trappeniers Willy, Van Acker Daisy, Van Craenenbroeck Marie-Louise, Van Mellaerts Mia, Van Moerkercke Eddy, Van Weymbergh Alex, Vander Elst Jean, Vandeven Lia, Vanhoegaerden Julien, Vanophalvens Bert, Verhoogen Raf, Verlinden Sarah, Verlinden Peter, Verstraeten Jos, Vertongen Benjamin, Verwichte Hans, Wijnants Rita, Willems Erwin, Wyckaert Jan

Projectgroep Kortenberg 2020: Phillippe Bossin (gemeenteraadslid), Leen Cumps (jeugdwerk), Frie Degreef (docent sociale hogeschool), Joris De Meuter (voorzitter seniorenraad), Kristine Goeminne (OCMW-raadslid), Chris Taes (burgemeester), Jean Vander Elst (zelfstandige BikeEvents), Eddy Van Moerkercke (zaakvoerder, lid van de ouderraad Regenboog), Peter Verlinden (journalist, sportclub)

Projectleiding: Freek Rombouts (diensthoofd Vrije Tijd)

In samenwerking met de Vereniging Vlaamse Steden en Gemeenten:

Leen Van Lindt (procesbegeleider)

Met ondersteuning van Mattie Jacobs, Marian Verbeek en Jan Van Alsenoy (VVSG)